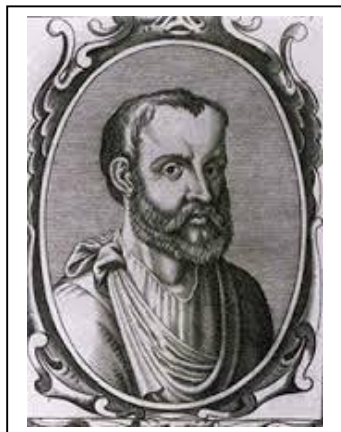
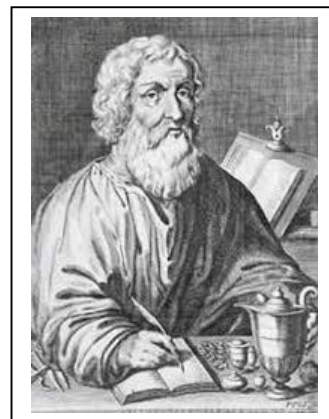

KARAKTEROLÓGIA

A karakterológia alapjai nagyon messzire nyúlnak vissza. Időszámításunk előtt 400 körül, *Hippokratész* idejében már megkülönböztettek embertípusokat annak alapján, hogy a betegségekre reagálva az emberi test milyen testnedveket választ ki. A gyulladáshoz vezető folyamatoknál nyálka, a gyomor- és bélhurutoknál sárga, valamint fekete epetermelés fokozódik.

500 évvel később *Galenus* római orvos úgy vélte, hogy a pszichés eltéréseken alapuló különbségeket az öselemek okozzák. Valamint azt feltételezte, hogy a vér és az idegek tartalmazzák az öselemeket. Innen származik a vérmérséklet és a temperamentum meghatározás. A szangvinikusoknál a melegség a levegő és a vér, a kolerikusoknál a szárazság a tűz és a sárga epe, a melankolikusoknál a nedvesség a föld és a fekete epe, a flegmatikusoknál pedig a hidegség a víz és a nyálka a meghatározó.

A két modell összekapcsolása útján alakult ki a jelenleg is ismert négy típus meghatározása:

- A **szangvinikus** személy életvidám. Arcszíne és megjelenése egészséges benyomást kelt, gyors felfogású és mozgású. Könnyen dühbe gurul, de hamar le is csillapodik, szalmaláng-természetű. Társaságban szeret beszélni, barátságos.
- A **kolerikus** személy igen tetterős, arcszíne sárgás (epés), határozott benyomást kelt, testtartása is ezt sugallja. Érzelmi reakciói igen gyorsak, és sokáig fenn is maradnak, ezért nagy indulatokkal, sértődékenyen viszonyulhat másokhoz.
- A **melankolikus** arckifejezése gondterhelt, külseje törékeny, mozdulatai inkább lassúak. Nehezen lehet benne érzelmeket ébreszteni, és nehezen szánja rá magát a döntésekre. Ha érzelmeket él át, azok negatívak és tartósak.
- A **flegmatikus** személynek mind a megjelenése, mind a kommunikációja egykedvű és jellegtelen. Lomha mozgású, lassú érzelmei vannak, higgadt és közönyös, nehezen hozható ki a sodrából.

Mai értelemben a Karakterológia az a tudományág, amely az emberi jellem kutatásával és megállapításával foglalkozik. Módszerei, forrásai és irányzatai sokrétűek. A témával foglalkozó 19.-20. századi szakemberek a következők.

Ernst Kretschmer német pszichiáter (1888 – 1964) a testalkatot, mint karaktert hozta összefüggésbe betegségekkel. Feltételezhetően azok csak a hajlamot hordozták.

Aszténias/leptoszom: Nyúlánk, vékony, gyenge testalkat, vékony végtagok, keskeny váll, kicsi fej. (Schizofrénia)

Atletikus: Izmos, vastag csontú, sportos (Epilepszia)

Piknikus: Kövér, zömök, nagy testű, hordó alakú törzs, dús testszőrzet de korai kopaszodás. (Mániás depresszió)

Wilhelm Dilthey (1833 – 1911) irracionalista életfilozófia egyik megalkotója
Ludwig Klages (1872 – 1956) filozófus, pszichológus, grafológus
Emil Utitz (1883 – 1956) Német filozófus, pszichológus, művészetelméleti.

Carl Gustav Jung (1875 – 1961) pszichiáter, pszichológus, analitikus. Behatóan analizálta az introvertrált (befelé forduló) és extrovertrált (kifelé irányuló) személyiségeket.

Eduard Spranger (1882 – 1963) német filozófus, pedagógus, pszichológus. Az emberi életformák szerint állított fel hat típust:

Elméleti (teoretikus) típus: a valósághoz való megismerő, tisztán objektív viszonyulás jellemzi.

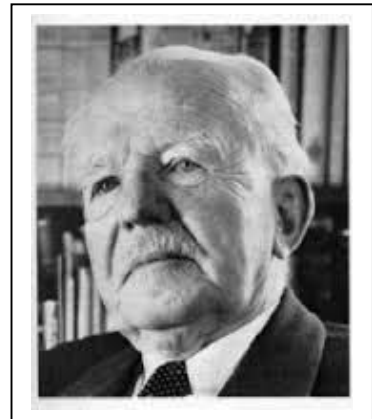
Ökonomikus (gazdasági) típus: az élet fenntartása és továbbvitele szempontjából jelentkező haszonelvűsége fordítja a figyelmet.

Szociális típus: jellemzője a másik ember felé fordulás és a szeretet.

Politikai (hatalmi) típus: az önelfogadás és -igenlés, vitalitás és energikusság jellemzi, minden értéket saját hatalmának szolgálatába állít.

Esztétikai típus: az érdeklő, ami érzéki, konkrét, képszerű, minden benyomását képes alkotásban kifejezni.

Vallási típus: azt tekinti abszolút értéknek, ami az élet egésze szempontjából fontos.

Az **asztrológia** a személyes karaktereket sokkal összetettebben vizsgálja. Ha úgy vesszük, akkor minden ember egyedi és megismételhetetlen személyiség. Hasonlóságok azonban kisebb nagyobb arányban vannak. A radix horoszkóp elemzésénél megtudhatjuk, hogy a vizsgált személy milyen beállítottságú.

Ha 12 jegy valamelyike többszörösen érintett, akkor a jegy tulajdonságai markánsan jelentkeznek a személyiségben. Az Ascendens és az I. ház közvetlen és látványosan jellemzi az egyént.

A **pozitív jegyek** (Kos, Ikrek, Oroszlán, Mérleg, Nyilas, Vízöntő) érintettsége aktív, férfias, önkifejező, extrovertált karakter. A **negatív jegyekre** (Bika, Rák, Szűz, Skorpíó, Bak, Halak) jellemző a passzivitás, nőiesség, visszahúzódás, befelé fordulás.

Az elemi felosztás szerint: **Tűz.** (Kos, Oroszlán, Nyilas) Teremtő elv, alkotás, heveség, élénkség. **Föld.** (Bika, Szűz, Bak) Matriális, gyakorlatias, földhözragadt, körültekintő.

Levegő. (Ikrek, Mérleg, Vízöntő) Kapcsolatteremtés, intellektus, ész, logika, gondolkodás, közösség. **Víz.** (Rák, Skorpíó, Halak) Lelki érzékenység, emocionális képesség.

A minőségi felosztás szerint: **Kardinális:** (Kos, Rák, Mérleg, Bak) Hirtelen nagy erő kifejtés, kezdeményezés, temperamentum, vezetés, a dolgok kezdete. **Szilárd:** (Bika, Oroszlán, Skorpíó, Vízöntő) Valamit mozgásban tartani és kitartani. **Változó:** (Ikrek, Szűz, Nyilas, Halak) Mozgékony, alkalmazkodó, befejezés, lezárás, átvezetés, előrelátás.

A horoszkópára kinézete is tükröz bizonyos jellemvonásokat, ezek a következők:

Tengelyek állása: Egymásra merőleges tengelyek nehéz sorsot, egzisztenciális problémát mutat. 60 fokot bezáró tengelyek könnyű boldogulást, támogatókat, sikereket jelentenek. A 120 fokos tengelyállásnál a boldogulás saját erőből könnyen történik, de a nyilvános elismerés kevesebb.

Attól függően, hogy a bolygók többsége melyik térfélen helyezkedik el, lehet valaki nyílt, zárkózott, magával vagy másokkal foglalkozó.

Marc Edmund Jones szerint (asztrológus 1888 – 1980) a horoszkópban a bolygók alakzatokat képeznek, amelyek bizonyos jegyek tulajdonságait hordozzák.

Lóráb vagy elhajló alakzat: A személy széles érdeklődésű de rendszertelen. Több lehetőség-gel rendelkezik, de gyakori, hogy egyik sem lesz meghatározó. Nehezen illeszkedik be a közösségbe, Vízöntő típus.

Spricelt vagy folt alakzat: Széles érdeklődési kör, sok de nem alapos ismeret, felületes, kevésbé tud egy irányba összpontosítani, szétszóródnak az energiák. Ikrek típus.

Nyaláb vagy köteg alakzat: Nagy koncentrációképesség, eltökélt érdekek megvalósítása, specialista, Rák típus.

Mozdony alakzat: Lendületes, kezdeményező, gyakran magányos. Fontos az elől lévő bolygó (az óramutató járásával megegyezően) a napjegytől függetlenül energiát biztosít a többi bolygónak. Kos típus.

Tál alakzat: Önálló tapasztalt egyéniség, karrierista, Bak típus. Szintén fontos a vezérbolygó és a sorsbolygók helyzete.

Kosár alakzat: A különálló bolygó kiemelt hatást gyakorol a képletben, egy célra mutató élet. Gyakran megtörténik, hogy a személy elvárja, hogy felfedezzék, ahelyett hogy beilleszkedne.

Hinta alakzat: Változó érzelmű, harmóniára törekvő Mérleg típus. Életében mindig két alternatíva van jelen.

A karakterológia tudománya igen változatos, rengeteg féle képen lehet az embereket csoportosítani. Azonban ezek csak tájékoztató jellegűek, az emberi természet olyan sokrétű, hogy csak a felületes beskatulyázás lehetséges. A tudomány ezen ága mégsem felesleges, mert hozzátesz önmagunk és mások megismeréséhez, ami nagymértékben segíti eligazodásunkat a világban.

(a cikkben szó szerinti idézetek is találhatóak a szerző megnevezése nélkül)

Bp., 2015.04.26.
Ujvári Csilla